

Het principe van de wijn en de wijnzak

Sleutel om celgemeente te kunnen begrijpen

De celgemeente heeft de bedoeling om de wijnzakken naar nieuwtestamenteisch model te herstellen. Zij wil met een nieuwe denominatie vormen. Het doel is kerkrestauratie en niet het opheffen van een gemeente en opnieuw beginnen. Die boodschap werd in het verleden soms wel zo gebracht. De celgemeentebeweging is wat dat betreft op haar schreden teruggekomen. De celgemeentebeweging maakt geen nieuwe wetten om de kerk te vernieuwen, al beseft zij dat sommige kerken en gemeenten (in hun terminologie 'creatieve gemeenten' genoemd) sneller die overstap kunnen maken dan andere gemeenten.

Op een conferentie over celgemeenten vergeleek de Amerikaan Bill Beckham het proces dat een kerk die wil vernieuwen moet doormaken, met het repareren van een oude, gescheurde wijnzak. Die repareer je door hem in water te leggen, totdat hij erdoor is verzadigd. De volgende stap is de wijnzak met olie in te wrijven, waarna hij gemakkelijk kan worden gerepareerd. Het beeld is duidelijk: het water staat voor het woord en de olie voor de Geest.

Maar waarin moet de kerk veranderen? In het begin van de gemeente waren kleine groepen nog een wezenlijk bestanddeel van de gemeenten. In de vierde eeuw kwam het accent bijna uitsluitend te liggen op bijeenkomsten in de grote groep, op zondag. Beckham zegt dat de kerk doorvloog op één vleugel. En daarmee kun je niet hoog of ver vliegen, hooguit in cirkels. De 'kleine-groep-vleugel' ontbrak! En die kleine groepen zijn nu juist nodig om het geheel in balans te houden. Zeventien eeuwen duurde deze periode van de kerk, die door keizer Constantijn de Grote was ingeluid.

Het ideaal van de celgemeente-beweging is dat de gemeente samenkomt in de grote groep en in kleine groepen. En de huisgemeenten dan? Die kunnen niet worden ingedeeld bij de celgemeenten. Ook de huisgemeente zorgt voor onbalans, zegt de celgemeente-beweging.

Enkele conclusies naar aanleiding van de conferentie:

1. De celgemeentebeweging is niet verbonden met een bepaalde theologie. Elke kerk of gemeente, van welke richting ook, kan de overgang maken naar celgemeente.
2. Deze transitie (of zo men wil 'restauratie') kan het beste in gang worden gezet door een groep leiders, die zich verenigen in een zogenoemde prototypecel.
3. De zondagse samenkomst (in de celgemeentebeweging ook wel aangeduid met: 'grote-groep-samenkomst') vervalt niet. Vaak wordt de preek van de zondag verder uitgewerkt en toegepast in de celbijeenkomst. De prediker kan over het algemeen niet weten wat de individuele gemeenteleden precies nodig hebben. In de celgroep (met zijn nadruk op het individu) kunnen de deelnemers doorpraten over de preek en die toepassen voor hun eigen leven.

4. Sleutel om het principe van de celgemeente te begrijpen is het principe van de wijn en de wijnzak, zoals Matteüs 9: 17 dat beschrijft. De wijn staat dan voor het Woord, de Geest, theologie. De wijnzak voor: structuur, methodiek, vorm, orde en lichaam

Beckham verbindt voor wat onze tijd betreft de wijn met: massa-evangelisatie, eredienst, gaven, gebed, genezing, opwekkingsbewegingen, de aandacht voor zending in het zogenoemde 10/40-gebied, de Promise Keepers. De wijnzak duidt dan op de huiskerken, de doorbraak van het evangelie in Korea, de opkomst en de kleine groepen en de opkomst van de celgemeenten. Maar, waarschuwt Beckham, als de wijnzak niet in orde is, gaat de wijn verloren.

Beckham gaf enkele zaken door over de wijn en de wijnzakken:

- o God is trouw en wil Zijn wijn uitgieten. Gods wijn is altijd nieuw.
- o De mens heeft niets te zeggen over Gods wijn.
- o Oude wijnzakken zullen gaan lekken en uitdrogen.
- o Wijnzakken worden snel oud.
- o De mens is wel in staat om Gods wijnzak te veranderen, waarbij de mens zich geen zorgen hoeft te maken over de wijn.

De basiswaarden van de celgemeente

Waarom doen we wat we doen? 'We gaan doen wat we waardevol vinden en we hechten waarde aan wat we doen', zegt Beckham.

De grote groep:

- gebed
- dienend leiderschap
- de komende generatie
- wereldwijde groei
- gerichte strategie
- aanbidding
- proclamatie

De kleine groep:

- Christus in het midden
- ieder in de bediening
- elk lid groeit
- opofferende liefde
- vermenigvuldiging
- gemeenschap
- waarheid

Grote groepen zijn geschikt voor informatie en proclamatie. Kleine groepen voor transformatie en toepassing.

Waarom worden volgens de celgemeentebeweging de waarden die de gemeente zegt voor te staan niet toegepast?

- o De aangegeven waarde is niet de echte waarde, een andere waarde is de echte waarde.
- o Structuren die in het verleden werden ontwikkeld om de waarden van de gemeente toe te passen, zijn de waarden geworden.
- o Er is geen doeltreffende structuur om de aangegeven waarde uit te leven.
- o Twee grote waarden zijn niet in balans; de ene neutraliseert de andere (bijvoorbeeld evangelisatie en toerusting) beide zijn goed, maar de balans kan zoek zijn.
- o Geen waarden om te organiseren, te integreren en richting te geven aan de goede waarden.

Er zijn volgens Beckham drie typen kerken:

- de traditionele kerk (rups in cocon);
- de creatieve kerk (in de cocon gebeurt iets, de vlinder krijgt vorm);
- de celgemeente (de vlinder vliegt).

Produceer- en consumeersysteem

Twintig procent van de beste mensen, die de activiteiten leiden van tachtig procent. De ene 'vleugel' moet in dit geval sneller op en neer gaan om de gemeente in beweging te houden. Beter: twintig procent van de leiders die tachtig procent toerusten om het werk van de bediening te doen. Veel gemeenten veranderen tot celgemeente omdat ze producerende gemeenten zijn geworden. De twintig procent in het eerste geval kan niet worden ingezet voor bijvoorbeeld evangelisatie. Ze moeten de rest draaiend houden. Nodig zijn kerken die produceren, niet consumeren.

Het pleidooi van de celgemeente is: terug naar de nieuwtestamentische wijnzakken. Om dat te bereiken is een liefdevolle restauratie nodig. De celgemeentebeweging wil geen bedreiging van de bestaande kerken en gemeenten zijn, maar een completering. Dat is voor sommigen een geruststelling!

Jan Radder

Celbijeenkomst is een 24/7-toewijding

De celbijeenkomst in een celgemeente is niet zo maar een bijeenkomst van christenen. Volgens dr. Peter Hays, die een celgemeente leidt, kan de cel in dat type gemeente met niet minder toe dan een '24/7-toewijding'. Daarmee wordt bedoeld dat van de deelnemers aan de celgroep een toewijding wordt verwacht van de klok rond en dan alle dagen van de week! Dat is nogal wat! De celgemeente legt de lat hoog! In een workshop in een conferentie voor celgemeenten legde Hays uit wat een bijeenkomst van de cel in een celgemeente wel en niet is. Het is geen therapie- of bijbelstudiegroep (hoewel dat in een celgemeente per definitie niet is uitgesloten). Het is ook geen dienst-in-het-klein en evenmin een bidstond.

Vaste doelen

De celbijeenkomst, zoals Hays die ziet, heeft geen vaste invulling, maar wel vaste doelen. Om die aan de leden duidelijk te maken wordt het beeld van een hand gebruikt. In de palm van de hand staat Christus centraal. De duim staat voor de celgroep, de pink voor toerusting; de ringvinger voor rekenschap; de middelvinger voor leiderschap en de wijsvinger voor evangelisatie.

Om het contact te bevorderen maken veel celgemeenten gebruik van de vier 'W's'; 'welcome', 'worship', 'word' en 'witness' (welkom, aanbedding, woord en getuigenis). In de bijeenkomsten gaat het meer om de praktijk van het gemeenschapsleven dan om de theorie. Dat laatste wordt voorbehouden aan de zondagse preek, die als een bron van informatie wordt gezien en waarover in de doordeweekse celbijeenkomsten verder wordt doorgesproken, zodat deze ook kan worden toegepast.

In zijn eigen gemeente past Hays deze 'agenda' ook toe. Een celgemeente propageert ook de zogenoemde intergeneratiecel. De kinderen worden als volwaardige deelnemers beschouwd en maken het programma voor een deel mee.

Hoe groot zijn de cellen in een celgemeente? Hays raadt aan niet boven de 15 volwassen deelnemers te gaan. Het aantal communicatielijnen wordt anders te groot. Ook is het beter niet langer dan twee jaar met dezelfde groep door te gaan. Het gevaar bestaat dat na die periode een gesloten groep ontstaat. Splitsing is dan de beste oplossing.

Jan Radder